



# QUICKSCAN SUCCESFACTOREN



Naam school:  
Ingevuld door:  
Functie:

Hieronder staan 39 beschrijvingen over taal- en leesonderwijs op het vmbo.

Vul individueel of als team in waar jouw school staat.

Kies uit: 1 (dit is (nog) niet op orde op onze school) tot en met 4 (dit is goed op orde op onze school).

## Taalbeleid

- |   | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     |
|---|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| 1. De school heeft een taalbeleidsplan en/of een leesplan opgesteld met daarin een heldere visie op leesonderwijs.  | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 2. De directie stimuleert en ondersteunt initiatieven in en buiten de school voor goed leesonderwijs.   | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 3. Docenten Nederlands krijgen de kans om zich te professionaliseren in het geven van goed leesonderwijs, zowel op het gebied van leesbevordering als -prestaties.        | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 4. Docenten van andere vakken krijgen de kans om zich te professionaliseren in het geven van goed leesonderwijs, zowel op het gebied van leesbevordering als -prestaties. | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 5. Het taalbeleidsplan/leesplan wordt (jaarlijks/tweejaarlijks) geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.   | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

## Docentgedrag

- |  | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     |
|--|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| 6. Docenten Nederlands maken het belang van lezen aan leerlingen voldoende duidelijk.  | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 7. Docenten Nederlands zijn een voorbeeld voor leerlingen: ze stralen enthousiasme uit voor lezen en lezen zelf ook als leerlingen vrij lezen. | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 8. Docenten van andere vakken maken het belang van lezen aan leerlingen voldoende duidelijk.   | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

## In de lessen Nederlands

- |  | 1                     | 2                     | 3                     | 4                     |
|--|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| 9. In de lessen Nederlands biedt de docent lezen aan in samenhang met de andere taaldomeinen bijvoorbeeld schrijven of gesprekken voeren.  | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 10. In de lessen Nederlands besteedt de docent voldoende aandacht aan moeilijke woorden, schooltaalwoorden en kernbegrippen in een betekenisvolle context.                               | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 11. In de lessen Nederlands gebruikt de docent een gevarieerd aanbod van teksten (zowel fictie als non-fictie) met een rijke inhoud en van goede taalkwaliteit.                          | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 12. In de lessen Nederlands verwerken leerlingen gelezen teksten op verschillende en betekenisvolle manieren bijvoorbeeld een interview, flyer, presentatie, ingezonden reactie of vlog. | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

## Activiteiten en werkvormen

13. Schoolbreed staat minimaal drie keer per week een moment ingeroosterd voor vrij lezen van ten minste 20 minuten.
14. Docenten Nederlands geven leesbevorderende lessen met inspirerende werkvormen zoals boekpresentaties, kringgesprekken, voorlezen en leescarrouzels.
15. De school doet mee aan leesbevorderingsprojecten en leescampagnes.
16. De school organiseert schrijversbezoeken.
17. Docenten Nederlands begeleiden leerlingen bij het kiezen van boeken en teksten, aansluitend op hun leesniveau en interesses.
18. Leerlingen voeren in de lessen Nederlands leesgesprekken over zelfgekozen teksten en boeken.
19. Leerlingen hebben in de lessen Nederlands keuzevrijheid bij het kiezen van boeken en teksten.

1	2	3	4
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

## Boekencollectie

20. De leesomgeving op school (aanbod, plek, ondersteuning) sluit aan bij de ontwikkeling, interesse en behoefte van leerlingen.
21. De school heeft een uitgebreide (digitale) boekencollectie met gemiddeld vijf boeken per leerling.
22. Op school is deskundigheid aanwezig of de school huurt deskundigheid in om een goede boekencollectie samen te stellen.
23. Het leesaanbod op school is gevarieerd (verhalen- en gedichtenbundels, (digitale) boeken, teksten uit tijdschriften, lesmethoden en teksten van internet etc.).
24. De boekencollectie bevat boeken die aansluiten bij de leef- en belevingswereld van leerlingen en bestaat uit zowel fictie als non-fictie.
25. Leerlingen krijgen de kans om mee te denken en te beslissen over de aanschaf van nieuwe boeken voor de collectie.

1	2	3	4
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

## Taalgericht lesgeven in de andere vakken

26. Docenten van de andere vakken besteden in hun lessen gericht aandacht aan school- en vaktaal.
27. Docenten van de andere vakken streven expliciet geformuleerde vaktaaldoelen na.
28. In de lessen van de andere vakken zijn de drie pijlers van taalgericht vakonderwijs zichtbaar: rijke context, interactie en taalsteun. (Zie voor uitleg pijlers: <https://wij-leren.nl/taal-in-alle-vakken.php>).
29. In de lessen van de andere vakken is er sprake van een rijk en gevarieerd tekstaanbod (verhalen, (digitale) boeken, teksten uit tijdschriften, lesmethoden en van internet etc.).

1	2	3	4
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

## Monitoren taal- en leesontwikkeling

30. De school volgt de taal- en leesontwikkeling van alle leerlingen en maakt deze zichtbaar.
31. Docenten bekijken waar elke leerling ten opzichte van de leerdoelen staat en welke volgende stap in de leesontwikkeling haalbaar is.
32. Leerlingen houden bij leesontwikkeling bij, inclusief wat en hoe ze lezen, bijvoorbeeld in een leesportfolio of leesdossier.
33. Leerlingen bespreken hun leesontwikkeling en ontwikkelpunten met hun leraar/mentor/leescoach gedurende het schooljaar en gaan na hoe ze hun leesmotivatie en -prestaties kunnen verbeteren.

1	2	3	4
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

## Lezen met extra ondersteuning

34. De school investeert extra in het verhogen en verbeteren van de leesmotivatie en leesprestatie van leerlingen die moeite hebben met lezen.
35. De school heeft leerlingen die moeite hebben met lezen in beeld en geeft hen een passend leerstofaanbod en ondersteuning bij Nederlands en de andere vakken.

1	2	3	4
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

## Samenwerking binnen en buiten school

36. Docenten Nederlands en docenten van andere vakken hebben gedurende het schooljaar overleg over het geven van instructie en het tekstaanbod.
37. De school werkt samen met ouders om een positieve leeshouding bij leerlingen te ontwikkelen.
38. De school heeft een mediathecaris en/of werkt nauw samen met de educatief medewerker van de openbare bibliotheek.
39. De school werkt samen met de openbare bibliotheek en/of heeft een eigen schoolbibliotheek.

1	2	3	4
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Naar aanleiding van deze quickscan zijn wij **trots** op:

omdat....

Dit **borgen** we door:

Naar aanleiding van deze quickscan gaan wij **werken** aan:

omdat....

Dit gaan we **doen** door: